

**İNTERNET ORTAMINDA ŞEKİLLENEN SÖYLEŞİ DİLİ
ÜZERİNE TOPLUM DİL BİLİMSEL BİR İNCELEME**
*SOCIOLINGUISTIC STUDY ON THE LANGUAGE OF CHAT
SHAPED ON INTERNET SOCIETY*

Mehmed Fatih YILMAZ*

Özet

Türkiye’de internet kullanımı her geçen gün artmaktadır. İnternetin en yaygın kullanım alanlarından biri de iletişimdir. İletişimde internetin kullanımı “internet söyleşi dili”ni doğurmuştur. Çok eleştirilen bu yeni dil kullanım alanının birçok yönüyle incelenmesi gerekir. Bu çalışmada internet söyleşi dilinin genel özelliklerine değinilmiş ve bu dilin şekillenmesine etki eden toplumsal yapı tespit edilmeye çalışılmıştır. İnternet söyleşi ortamlarından alınan örneklerle hayatımıza giren bu yeni dil kullanımının cehalet ve dil duyarsızlığıyla açıklanıp açıklanamayacağı tartışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Söyleşi Dili, İnternet, Toplum Dilbilim, Sözlü ve Yazılı Dil.

Abstract

Internet usage in Turkey is increasing daily. Communication is one of the most common uses of the internet. Use of internet in the communication has led to "internet chat language". Much-criticized this new field of language use must be considered in many ways .In this study the general characteristics of the chat language has been touched on the internet and has been tried to determine the social structure that affect formation of this language. It has been discussed whether or not the use of this new language, which came into our lives with examples taken from the internet chat society, can be explained by ignorance and language insusceptibility.

Keywords: Interview Language, Internet, Social Linguistics, Oral and Written Language

Giriş

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilen 2012 yılı nisan ayı “Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması” (TUİK, 2012) sonuçlarına göre Türkiye genelinde hanelerin %47,2’si evden internete erişim imkânına sahiptir. Bu oran 2011 yılının aynı ayında %42,9 idi. Aynı

* Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rektörlük Örgütü Türk Dili Bölümü Öğretim Üyesi

araştırmaya göre 16–74 yaş grubundaki hane halkı bireylerinin internet kullanım oranı 2011 yılında % 45 iken bu oran 2012 yılında % 47,4'e ulaşmıştır. İnternet kullanım oranlarının en yüksek olduğu yaş grubu da 16-24'tür. İnternet kullanımının bu hızlı yayılımı yanında araştırmanın verdiği önemli bir sonuç da internetin ne için kullanıldığıdır. Araştırma sonuçlarına göre internet kullanıcılarının %66,8'i interneti iletişim faaliyetlerinde kullanmaktadır.

İnternette iletişim faaliyetlerinin bu denli sık kullanımı, üzerinde dikkatle durulması gereken yeni bir dil çeşidini doğurmuştur. Aksüt vd. (2006), bu dili "sanalca" olarak adlandırmışlar ve bu dilin bir sözlüğünü oluşturmuşlardır. Bu çalışmada, bu dil için sanalca yerine Türk Dil Kurumunun önerdiği "söyleşi dili" terimi kullanılacaktır.

İnternet söyleşi (sohbet) diliyle ilgili son dönemde önemli çalışmalara imza atılmıştır. "İnternet Kullanımının Türkçeye Etkileri: Nitel Bir Araştırma (Yaman ve Erdoğan, 2007)", Türkçe internet söyleşi (sohbet) dili üzerine yapılmış dikkat çekici bir çalışmadır. Bu çalışmada internet üzerindeki forumlarda ve MSN programında yapılan dil hataları ortaya koyulup sınıflandırılmıştır. Yaman ve Erdoğan (2007)'nin aksine bu çalışmada bunlar birer dil yanlışı olarak değerlendirmeyecek; aşağıdaki sorulara cevaplar aranacaktır.

- İnternet ortamında kullanılan bu dil cehalet temelli bir yanlışılar bütünü müdür? Yoksa kullanıcılar bu kullanımları bilinçli mi yapmaktadır?
- Eğer bilinçli yapılıyorsa bu kullanımların nedenleri ne olabilir?
- Bu dil farklılıkları kendi içinde bir kurallaşmaya doğru mu gitmektedir? Yoksa sadece gençlerin farklı olma çabasının bir sonucu mudur?
- İnternetteki sohbet dili konuşma dili mi yoksa yazı dili midir?
- Farklı toplumsal katmanlarda bu dilin kullanımı farklılık göstermekte midir?
- Bu dilin oluşmasında yabancı dillerin özellikle İngilizcenin etkisi var mıdır?
- Diğer dillerde de sohbet dili bizim dilimizde olduğu gibi standart dilden sapmalar göstermekte midir?
- İnternet sohbet ortamında statü farklılıklarının ortadan kalkması bu dilin şekillenmesinde ne kadar etkilidir?

- Hızlı yazma gereksinimi bu dilin oluşumunda ne kadar etkilidir?
- İnternet ortamındaki sohbet dili konuşma ve yazı dilini olumlu veya olumsuz yönde etkilemekte midir?

Bu çalışmada veri kaynağı olarak Türkiye’de çok fazla kullanıcısı olan bir internet sitesi seçilmiştir. Sitenin sohbet bölümünde özel ve genel sohbet odaları mevcuttur ve bu odalarda sohbet edebilmek için üyelik gerekmemektedir. Katılımcılar bu odalarda genel konular üzerine konuşabildikleri gibi kendi aralarında bireysel sohbetler de yapabilmektedirler. Genel sohbetler çoğunlukla oda ismi etrafında şekillenmemektedir. Örneğin “müzik” adlı sohbet odasında müzikten çok farklı konular konuşulabilmektedir. Bu çalışma için “edebiyat” adlı sohbet odasından aykırı durum örnekleme tekniğiyle sözceler seçilmiştir. Dil hassasiyetinin daha fazla olması beklentisiyle çalışma evreni olarak “edebiyat” odası tercih edilmiş ve sözceler bu odadaki genel sohbetlerden seçilmiştir. Sohbet kullanıcılarının gerçek isimlerinin bilinmemesi nedeniyle sözceler, kullanıcıların rumuzlarıyla birlikte verilmiştir.

Çalışmada karşılaşılan en büyük sorun, sohbet kullanıcılarının takma isimlerle katıldığı sohbet ortamında, hiçbir katılımcının cinsiyeti, mesleği veya yaşadığı yer hakkında kesin bilgiye ulaşılamamasıdır. Ayrıca kişilerin kendilerini olduklarından farklı tanıtmaları, bu dilin kullanım profilleri üzerine yorum yapılabilmesini engellemektedir.

1. Söyleşi Dili Üzerinde Etkili Olan Faktörler

İnternet sohbet dilinin bugüne kadar kullanılan yazın dilinden farklı olduğu muhakkaktır. Bu farklılığın bir kirlilik, bozulma veya yozlaşma olarak algılanıp algılanamayacağını belirlemek için önce farklılaşmanın nedenleri üzerinde durulacaktır. Çünkü farklılıklar sadece dış etkenlerden kaynaklanıyor ve kullanıcılar bilinçsiz bir şekilde bu dili kullanıyorsa, bu gerçekten bir bozulma olarak adlandırılabilir. Fakat kullanıcılar bu dili bilinçli şekilde kullanıyorlarsa takdir edilir ki bu, bir kirlilik, yozlaşma veya bozulma olarak değerlendirilemez. Buna *argo dili* örnek olarak verilebilir. Argo; farklı bir anlaşma biçimi sağlamak üzere aynı meslek veya topluluktaki insanların ortak dildeki kelimelere özel anlamlar vermek, bazı kelimelerde değişiklik yapmak, dilin lehçelerinden, eskimiş unsurlarından ve yabancı kökenli şekillerinden de yararlanmak suretiyle oluşturdukları herkesçe anlaşılmayan kelime ve deyimlerden oluşan, gereğinde mecazlı anlamlara da yer veren özel dil veya söz dağarcığıdır (Korkmaz, 1992: 13). Tanımdan da anlaşılacağı gibi argo bir bozulma değil, insanların oluşturduğu herkesçe anlaşılmayan özel bir

dildir. Söyleşi dili bu yönüyle argoya benzetilebilir. Argo bir bozulma olarak gösterilemeyeceği gibi söyleşi dili de bir bozulma olarak gösterilemez. Nitekim dillerin gelişme ve yaygınlaşmasına bunca fırsat sağlayan internetin dillerde bozulmaya neden olduğu eleştirisi, İngilizce dâhil birçok dil için ortaya atılmıştır. Ancak, dilde her türlü değişme için, pek çok ülkede ve pek çok dönemde bu türden eleştirilerin yapıldığı dikkate alınır, bugünkü durumun 'bozulma teorisi' ile açıklanamayacağı görülecektir (Yıldırım 2006: 377)

Söyleşi dili üzerinde etkili olan faktörlerden bazıları şunlardır:

İnternetin yaygın kullanımı

İnternet hızla yaygınlaşmakta ve toplumun her kesiminden insanın ulaşabileceği bir alan haline gelmektedir. Bu noktada interneti bilinçsiz bir kesimin kullandığı öne sürülebilir. Çakır ve Topçu (2005)'te ortaya konan bir anket çalışması bu görüşü çürütmektedir. Anket 35 bayan ve 165 erkek üzerinde yapılmıştır. Ankete katılan bayanların 25'i erkeklerin ise 126'sı üniversite düzeyinde eğitimli insanlardır. Bayan katılımcıların 30'u interneti sohbet için kullanırken, erkeklerde bu sayı 96'dır. Ayrıca çalışmada katılımcıların söyleşi dilini; kullanım kolaylığı getirdiği, zamandan tasarruf sağladığı ve duyguların daha rahat bir şekilde ifade edilebildiği gibi gerekçelerle kullandıkları da belirtilmiştir (Çakır ve Topçu, 2005: 94). Yukarıda belirtilen Türkiye İstatistik Kurumunun verilerine göre de en yoğun internet kullanıcıları lise ve üniversite düzeyinde, 16-24 yaş aralığındaki gençlerdir. Bu veriler ve anket çalışması da gösteriyor ki internet kullanıcılarının büyük bir çoğunluğu, dilin kurallarını az çok bilen bireylerdir. Bu kullanıcıların söyleşi ortamında standart yazı dilini bilerek kullanmadıkları da aşikârdır.

İletişim hızı ve hızlı yazma problemi

Günümüzde "hız", internet iletişimde aranan en önemli nitelikler. İletişim hızının her geçen gün artması bu hıza uyum problemlerini de beraberinde getirmiştir. İnternet söyleşi ortamında konuşma organlarının yerini eller almış ve iletişime ayak uydurabilmek için hızlı klavye kullanımı zorunlu hâle gelmiştir.

Konuşma dilinde 'az çaba kuralı' olarak bilinen ve kelimelerin söylenmesinde zamanı azaltmak ve telaffuz kolaylığı sağlamak üzere kelimelerdeki bazı seslerin söylenmemesi ya da değiştirilmesine dayanan uygulamalar, internet ortamında yazılı dil kullanımında da kendini göstermektedir (Yaman, 2007: 246)

İnternet söyleşi dilinde sözcük yazımlarının kısaltılmasının nedeni hızlı yazma problemine veya az çaba kuralına bağlı olarak açıklanabilir. Fakat internet söyleşi dilinin genel olarak bu eğilimde olduğu iddia edilemez. Çünkü internet söyleşi kullanıcıları her sözcüğü kısaltmamakta, bazılarında ünlü ve ünsüzleri düşürürken bazılarında ses değişimlerini veya ses eklemelerini tercih etmektedirler:

"<nurseza> okuyom kısss"

"<Bob_Dylan> müdağhale etmiyolmusunuz"

"<Bob_Dylan> selams"

Sözcüklerdeki değişim daha çok gelenekle ve farklılaşma çabasıyla ilişkilidir. Örneğin ilk bakışta aşağıdaki cümlede katılımcının hızlı yazdığı için veya az çaba kuralının etkisiyle bazı sesleri düşürdüğü düşünülebilir.

"<KeyloggeR> Cingeneyi padişah Yapmışla oNce babasının Kfasini Kestirmiş"

Fakat dikkat edilirse söyleşi kişisi sözcüklerde yer yer büyük harfler kullanmaktadır. Aynı harfi küçük yazsa tek tuş kullanabilecekken iki tuş kullanarak büyük harf kullanması az çaba kuralına aykırı bir kullanımdır. Ayrıca bu kadar dikkatle bazı harfleri düzenleyen bir kişinin hızlı yazdığı için harfleri düşürdüğü de kolay kolay iddia edilemez. Bunun gibi birçok kullanıcının farklılaşma çabasıyla bazı sesleri eklediği, düşürdüğü, değiştirdiği veya büyük ve küçük harfleri karıştırarak yazdığı görülmektedir.

Yabancı dillerin etkisi

İnternetin çeşitli dünya dillerini etkilemeye başladığı bilinen bir gerçektir. Türkçe de internetten etkilenen diller arasında yerini almaktadır (Kabadayı, 2006: 302). Bilişim terimlerinin İngilizce olması, Türkçe karakterlerin bazı yerlerde kullanılamaması (adres isimleri gibi), internet üzerinde yayımlanan sitelerin çok büyük bir kısmının İngilizce olması vs. elbette internet söyleşi dilini etkilemektedir.

"<As_Prestij> Bırakın Nereli Flan"

<As_Prestij> Cansu Sende Soyle Yaw"

<dr_boran24> sana yaw"

Fakat bu etkileşim internet söyleşi diline has bir etkileşim değildir. Sanal âlem dışında da İngilizcenin olumsuz etkileri; reklâm tabelalarında, günlük konuşmalarda, kıyafetlerde vs. görülmektedir. Söyleşi ortamında

İngilizcenin en çok tercih edildiği alanlar <LeGRanD> <Eftaly> <Bob_Dylan> gibi rumuzlardır. Bunun yanında özellikle konuşma dilinde kullanılan *okey*, *hi* vs. gibi İngilizce sözcükleri söyleşi ortamında da sıklıkla görmekteyiz. Söyleşi ortamında çokça görülen kullanımlardan biri de Türkçe karakterler yerine onlarla aynı ses değerine sahip *kayphak* (*kaypak*), *dishi* (*dişi*) vs. gibi İngilizce karşılıklarının kullanılmasıdır.

Bilgisayar ve internetin getirdiği yeni ifadeler, semboller ve kullanım pratikleri

İnternet söyleşi dilinin belli pratikleri ve kendine has sembolleri vardır. Bu pratikler çoğunlukla ihtiyaca binaen ortaya çıkan pratiklerdir. Sohbet odalarına ilk kez giren biri büyük ihtimalle bu kullanımları anlamayacaktır. Bu ifadeler, semboller veya pratikler sürekli bir değişim içerisindedir. Örneğin söyleşi dilinde bir gelenek olan “asl” sorusu “age, sex, location” sözcüklerinin kısaltılarak kullanımıdır. Eskiden sohbe başlarken sorulan ilk sorulardan biri olan bu kısaltma artık kullanılmamaktadır. Aynı şekilde “smiley” diye adlandırılan ve duygu ifade etmek için kullanılan ifadeler de artık yerini animasyonlara bırakmıştır. Bazı zorunluluklar da yeni ifadelere veya kullanımlara neden olabilir. Bazı sohbet programlarının küfürlü konuşmaları engellemeleri söyleşi ortamlarında küfürlerin kısaltılarak yazılması geleneğini başlatmıştır.

Bilişim terimleri ve söyleşi jargonu

Terimler bilim dallarının özel sözleridir. Terimi karşıladığı kavramın özel adı olarak kabul etmek gerekir. Nasıl ki hepimizin özel adı varsa terimler de aynı şekilde kavramların özel adları olarak düşünülmelidir (Akalin, 2003: 778). Her teknik alanın olduğu gibi bilişim dünyasının da kendine özgü terimleri vardır. Bilişim teknolojisi, toplumun hemen hemen her kesimi tarafından kullanılmakta ve bu alanın terimleri daha geniş bir yayılma alanına sahip olmaktadır. Bu sebeple bilişim dünyasında ve özellikle genel ağda hemen her gün yeni bir terimle karşılaşmak mümkündür (Kabadayı, 2006: 310). Bilgisayar terimlerindeki bu hızlı artış, söyleşi ortamında da kendini göstermektedir. Bu noktada dikkat edilmesi gereken husus bu terimlerin Türkçe karşılıklarının da söyleşi dilinde tercih edilebildiğidir. Yeter ki sözcüğün İngilizcesi yerleşmeden Türk dilinde uygun bir karşılığı bulunsun. Örneğin sohbet odalarında önceleri çok kullanılan “banlamak” fiili yerine zamanla “odadan atmak” birleşik fiili kabul görmüştür.

Bu terimlerin yanında söyleşi dilinin kendine has bir de jargonu oluşmuştur. Örneğin “düşmek” fiili bağlantının kopması anlamına gelirken, “<Ssuskunn> rutubet Bi Gét Ozelimedden” cümlesinde “özelden git” ifadesiyle konuşmacı özel sohbet istemediğini söylemektedir.

“<FAuS> herkez birbirini atmaya calısıyo bi rahat olun yaaa” cümlesinde ise “birini atmak” sohbet ortamından çıkarmak anlamına gelmektedir ve sadece üst düzey kullanıcılar bu yetkiye sahiptir.

Eğitim eksikliği

Türk dilinin noktalama ve imla kuralları ne yazık ki toplumun büyük bir kesimi tarafından bilinmemekte ve kullanılmamaktadır. Çok büyük medya kuruluşlarında dahi anlama etki edecek imla ve noktalama hataları yapılmaktadır. Bu hatalara internet söyleşi dilinde de çokça rastlanmaktadır.

“<Bob_Dylan> yaf ağbi olurmu”

“<As_Presti> Cansu Sende Soyle Yaw”

“<nurseza> cansu beni güldürdiin ya aalhda seni güldürsün bide onu yazanı”

“<Ssuskunn> Hala Da oyLé”

Bu hataların söyleşi ortamında daha fazla yapılmasının nedeni metinlerin kalıcı olmamalarıdır. Kullanıcılar kendilerini yazı yazma durumunda değil de konuşma durumunda addetmeleri, imla ve noktalamaya dikkat etmemelerinin temel nedeni olarak gösterilebilir. Kişilerin bu kuralları bilmediği de kısmen doğrudur. Ancak son derece hızlı bir iletişim şekli olan internet söyleşisinde, imla ve noktalama kuralları bilinse de bu kurallara dikkat edilmesi oldukça zordur.

Konuşma Dili

Konuşma dili bir ulusun, bir dil birliğinin dilinin yazıyla ilişkili olmayan ve çeşitli söyleyiş özellikleri taşıyan yönüdür. Değişik yöntemlerle yazıya geçirme dizgelerinin hepsi, temelde konuşma diline dayanır. Konuşma dili, yazılı dile oranla daha hızlı bir değişme, gelişme içindedir. Bu değişimde kısa anlatım, çeşitli vurgulama istekleri gibi ruhsal nedenlerin yanında, söyleyişten ileri gelen etkenlerin payı vardır. (Aksan, 1995: 85)

Konuşurken kızgınlık, sevinç, üzüntü, şaşkınlık, vb, gibi durumlar içinde olduğumuzda bunu genellikle yüz ifadelerimizle (vücut dili, mimik) ifade ederiz. Yıllar içinde, standart ASCII karakterler kullanarak (ASCII

"<doctorcar> gs haketmezmi yani"

Yukarıda farklı kullanıcılardan alınan sözcelerde de görüldüğü gibi internet söyleşi dilinin yaygınlaşan bazı ortak özelliklerinden söz edilebilir. Çok uzun olmayan cümle kurulumları, "z" sesinin yerine "s" sesi kullanımı (ismir, kıs, uyus), "v" sesinin yerine "f" veya "w" sesinin kullanımı (efet, ewet), bazı harflerin büyük bazılarının küçük yazılması, zaman ve şahıs eklerinde ses düşmeleri veya ses değişimleri (asıLıom, benzedin, etmiyolmusunuz, olucaktı), "ğ" sesinin düşürülmesi veya türetilmesi (müdağhale, doru, deilmi) vs. internet söyleşi dilinde gelenekselleşmeye giden kullanımlardan bazılarıdır. Bir diğer ortak eğilim ise imla ve noktalama kurallarının, daha doğrusu geleneksel dilbilgisinin tüm kurallarının umursanmamasıdır. Yine bu kullanımların yanında bazı katılımcıların kendilerine has kullanımları da dikkat çekmektedir. Örneğin "HeLLBoY" rumuzlu kullanıcının "Emin ReziL etmiş Bu eLemanı Karizması " 0 " KaLmı\$" cümlesi, kurulumundan sözcük ve harf seçimine kadar kendine has karakteristiği olan bir cümledir.

Sonuç

İnternet söyleşi ortamında görülen standart yazı dilinden sapmalar dil yanlışları olarak görülemez. Birçoğu üniversite düzeyinde eğitim almış bireyler olan söyleşi katılımcılarının dilin kurallarını bilmedikleri iddia edilemez. Aynı şekilde hızlı yazma zorunluluğunun da bu dili şekillendirdiği doğru değildir. Söyleşi katılımcılarının zaman zaman harf düşürmek yerine harf eklemleri bunun kanıtıdır.

Bilindiği gibi Esperanto, bir çeşit yapma dildi ve yapma dillerin en ünlüsü idi. Günümüzde, genel ağdaki bazı söyleşi sayfalarında şöyle bir dolaştığımız zaman sembollere, konsonantlara fazlaca yer verilen, âdeta internet esperantosunu diyebileceğimiz yeni bir yapma dilin oluştuğunu görebiliriz (Kabadayı, 2006: 301).

Günlük hayatta birçok kurallın içerisinde yaşayan bireylerin kendilerini özgür hissedecekleri, kurallardan bağımsız, insanların onları yargılayamayacağı bir ortamda kendilerine ait bir dil şekillendirmeleri oldukça doğaldır. Her ne kadar bazı kullanımlar genelleşme eğiliminde olsa da internet ortamında oluşan bu dilin kurallaşması asla beklenemez.

Söyleşi katılımcılarının kendilerini özgür hissettikleri bu ortamda en önemli özelliklerden biri farklılıktır. Katılımcıları diğerlerinden ayıran yegâne şey cümleler ve o cümleler neticesinde elde etmiş oldukları yetki

dereceleridir. Kişinin gerçek hayattaki statüsü sanal âlemde sıfırlanmaktadır. Bu nedenle kişilerin farklılaşma çabası bu dilin oluşmasında temel etkenlerden biri olarak gösterilebilir. Bu dili kullanan bireyler arasında her zaman farklılıklar olacaktır. Fakat bu farklılıklar kültür seviyesi veya okumuşluk seviyesiyle açıklanamayacak kişisel farklılıklardır.

Bu dil konuşma ve yazı dilinden müteşekkil bir dildir. Bu dilde konuşma dilinin rahatlığı, yazı dilinin imkânlarıyla buluşmuştur.

İnternet söyleşi dilinin standart yazı dilini ne kadar etkilediği belirsizdir. Bu noktada internet yazımlarının standart yazı dilini olumsuz yönde etkileyip etkilemediğine dair çalışmalar yapılmalı; çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu bu dil kullanıcılarına birer Türkçe düşmanı olarak bakılmamalıdır.

KAYNAKÇA

- AKALIN, Şükrü Halûk (2003), "Türkçenin Teknik Terim Zenginliği", *Türk Dili Dergisi*, S. 624, s. 767-778.
- AKSAN, Doğan (1995), *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- AKSÜT, Mehmet - Zekeriya Batur – Tülin Avşar (2006), "Sanalca, Sanal Odalarda (İnternet) İletişim ve Türkçe", Akademik Bilişim Konferansında Sunulmuş Bildiri, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- ÇAKIR, Hamza – Hakan Topçu (2005), "Bir İletişim Dili Olarak İnternet", *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 19, s. 71-96.
- KABADAYI, Osman (2006), "Ağ Ortamında Türkçeye Genel Bir Bakış", *Türk Dili Dil Ve Edebiyat Dergisi*, S. 652, s. 298-314.
- TUİK (2012), *Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması Haber Bülteni*, s. 10880.
- YAMAN, Havva – Yavuz Erdoğan (2007), "İnternet Kullanımının Türkçeye Etkileri: Nitel Bir Araştırma", *Journal of Language and Linguistic Studies*, Vol. 3, No. 2, s. 237-249.
- YILDIRIM, Faruk – Tahir Tahiroğlu (2006), "İnternette Türkçe Kullanım Sorunları", *Türkçenin Çağdaş Sorunları* (haz. Gürer Gülsevin-Erdoğan Boz), Ankara: Gazi Kitabevi, s. 360-378.